

DOL

FIJN

Samen groeien

Pedagogisch beleidsplan DOL FIJN gastouderopvang

Inleiding

Dit is het pedagogisch beleidsplan van DOL FIJN Gastouderopvang. Dit beleidsplan is van toepassing op gastouderopvang. Veel gastouders hebben daarnaast een eigen pedagogisch werkplan, waarin het pedagogisch beleid vertaald is naar de praktische uitvoering bij de gastouder.

In het pedagogisch beleid zijn de pedagogische doelen van Professor Riksen-Walraven uit de 'Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen' (WKKP) herkenbaar.

In dit plan wordt in grote lijnen beschreven wie DOL FIJN is, wat er met de kinderen wordt gedaan en hoe en waarom dit gedaan wordt. Elk jaar wordt het pedagogisch beleid geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld. Veranderingen worden ter advisering aan de oudercommissie voorgelegd en met hen besproken. Ouders worden hierover geïnformeerd.

Inhoudsopgave

- 1. Kennismaking**
- 2. Missie en visie DOL FIJN**
- 3. Pedagogische verantwoordelijkheid van DOL FIJN**
- 4. Pedagogische visie en doelstellingen**
  - 3.1 Pedagogische visie
  - 3.2 Pedagogische doelstelling en basisregels
- 5. Eisen aan de gastouder en aan de plaats van opvang**
  - 4.1 Eisen aan de gastouder
  - 4.2 Leeftijdsopbouw van de kinderen
  - 4.3 Achterwachtregeling
  - 4.4 Eisen aan de woning waar de opvang plaats vindt
- 6. Communicatie**
- 7. Protocollen**

1. Kennismaking

DOL FIJN streeft naar het bieden van kwalitatief hoogwaardige opvang. Het vastleggen van de gang van zaken binnen DOL FIJN door een pedagogisch beleidsplan is een onderdeel daarvan.

DOL FIJN bemiddelt in gastouderopvang in Midden Nederland. Gastouderopvang is kleinschalige opvang veelal bij de gastouder thuis. Gastouders zijn woonachtig in verschillende gemeenten zoals Barneveld, Nijkerk, Veenendaal, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug. Het kantoor voor gastouderopvang is gevestigd in Barneveld.

Voor kinderen van 0 tot 4 jaar biedt DOL FIJN zeven groepen kinderopvang aan In de gemeente Barneveld.

Voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar biedt DOL FIJN negen groepen peuteropvang (voormalige peuterspeelzalen) aan die allen Vroeg- en Voorschoolse Educatie aanbieden eveneens in de gemeente Barneveld.

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd biedt DOL FIJN op zes locaties buitenschoolse opvang.

1. Missie en visie DOLFIJN

Dolfijn Kinderopvang biedt opvang voor kinderen van 0-13 jaar. Alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, zijn welkom.

Wij kennen de volgende vormen van kinderopvang:

- Kinderdagopvang
- Buitenschoolse opvang
- Peuteropvang
- Gastouderopvang.

Om duidelijkheid te geven over het doel van de organisatie, onze reden van bestaan, richten wij ons op de missie van de organisatie:

Wij bieden kinderen de ruimte om te spelen, zich te ontwikkelen en andere kinderen te ontmoeten.

Wij zijn een creërende organisatie waarin medewerkers zich kunnen blijven professionaliseren en zijn een financieel gezonde organisatie zodat continuïteit gewaarborgd blijft.

Naast de missie vinden we het belangrijk om een gemeenschappelijke visie te hebben. Onze visie is de basis van ons handelen en geeft aan wat wij willen creëren met elkaar:

Samen met kinderen, ouders, gastouders en andere betrokkenen geven wij de wereld om ons heen vorm.

Wij zijn nieuwsgierig en verkennen vol durf alle mogelijkheden

Met trots laten we zien dat wij betrouwbaar en krachtig zijn.

Dit doen we door:

- Er voor alle kinderen te zijn en hen de ruimte te geven om zich te ontwikkelen tot zelfstandige individuen, die hun eigen keuzes kunnen maken.
- Het bieden van een vertrouwde, veilige en uitdagende omgeving waar kinderen zich thuis voelen.
- Ouders een gevoel van vertrouwen te geven.
- Uitdagingen te zoeken om de wereld van kinderen en medewerkers te blijven vernieuwen en onze grenzen te verleggen.
- Een professionele aanpak in verbinding met de wereld om ons heen.

3. Pedagogische verantwoordelijkheid

DOL FIJN zorgt ervoor dat bij de gastouder de voorwaarden aanwezig zijn om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. Het scheppen van die voorwaarden wordt op de volgende manieren neergezet:

- Eisen stellen aan de gastouder en de omgeving waar de opvang plaatsvindt: elke gastouder moet voldoen aan de eisen die worden gesteld om ingeschreven te worden in het Landelijk Register Kinderopvang.
- Opstellen van overeenkomsten en vastleggen van afspraken.
- Bijscholing bieden aan gastouders (zoals bijwonen van thema avonden, EHBO herhalingen).
- Intervisiebijeenkomsten aanbieden met als doel ervaringen uit te wisselen.
- Organiseren van diverse contactmomenten (huisbezoeken, per mail of telefonische contacten) tussen ouders, gastouders en bemiddelingsmedewerkers.

De voorwaarden worden geborgd tijdens de intake, de risico-inventarisatie, het koppelingsgesprek, de huisbezoeken en de evaluaties.

De gastouder en ouder zijn samen verantwoordelijk voor de afspraken over en de uitvoering van de opvang binnen de kwaliteitseisen, de Algemene Voorwaarden en Aanvullende Algemene Voorwaarden en de pedagogische doelstellingen die door DOL FIJN zijn opgesteld.

4. Pedagogische visie en doelstellingen

De ontwikkeling van kinderen speelt zich in de eerste plaats af in de eigen omgeving, waarin de ouders als belangrijkste opvoeders een rol spelen. DOL FIJN ziet gastouderopvang als een aanvulling op de opvoeding thuis.

Gastouderopvang vindt doorgaans plaats bij gastouders thuis, in gezinnen met hun eigen opvoedingsstijlen en pedagogische inzichten. Hierdoor zal de opvang bij de ene gastouder er anders uitzien dan bij de andere gastouder. Gastouders en ouders dienen onze pedagogische visie te onderschrijven. Op basis daarvan kan DOL FIJN de opvang op verantwoorde wijze ondersteunen en toetsen, waardoor een kwalitatief goede opvang kan worden gegarandeerd. Het doel van DOL FIJN is dat alle gastouders beschikken over een Persoonlijk Pedagogisch Werkplan waarbij uitgegaan wordt van onderstaande visie en doelstellingen. Dit plan kan getoond worden bij bezoek van de GGD en bij kennismaking met nieuwe ouders.

4.1 Pedagogische visie

Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, ze zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar hebben daar wel hulp bij nodig. Het belangrijkste wat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van het kind. De rol van de volwassenen is erop gericht om het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf) vertrouwen te stimuleren, zodat het zelfstandig door het leven kan gaan. De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate het kind groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven aan de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.

4.2 Pedagogische doelstelling en basisregels

DOL FIJN wil kinderen de mogelijkheid bieden op te groeien tot zelfstandige, evenwichtige en weerbare mensen: mensen die hun talenten onderkennen en benutten, hun eigen keuzes kunnen maken maar tegelijkertijd respect hebben voor anderen en hun omgeving en kunnen samenwerken met de mensen om hen heen. De volgende opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang worden door het gastouderbureau onderschreven:

Emotionele veiligheid

Een gevoel van veiligheid is de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Daarom moet een kind zich bij de gastouder 'thuis' kunnen voelen, zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Dan laat een kind zich troosten als het verdriet heeft, is het ondernemend en gaat het uit zichzelf spelen.

Voorbeelden van basisregels i.v.m. emotionele veiligheid:

- Voordat de eigenlijke opvang start wordt tijd en aandacht gegeven aan de kennismaking.
- Een gastouder probeert een kind eerst te begrijpen en kijkt dan hoe ze het best kan reageren.
- Gevoelens (blijdschap, verdriet, woede, etc.) worden bij elk kind serieus genomen.
- Een gastouder heeft aandacht voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind.
- Ieder kind is verschillend en mag er zijn; de gastouder schept een sfeer waarin kinderen zich welkom voelen.

- Als er meerdere kinderen zijn stimuleert de gastouder spel en omgang tussen kinderen en stelt zij zodanig grenzen aan het gedrag van kinderen dat elk kind zich veilig voelt.
- De gastouder bevordert veiligheid en geborgenheid door vaste regels en gewoontes te hanteren en consequent te zijn.
- De gastouder biedt continuïteit in de opvang om het kind de gelegenheid te bieden een band met haar aan te gaan.

Persoonlijke competentie

DOL FIJN gaat ervan uit dat elk kind een individu is met eigen mogelijkheden, afhankelijk van aanleg en ontwikkelingsfase. Voor een goede ontwikkeling is het belangrijk dat een kind de vaardigheden heeft die bij zijn leeftijd passen, dat het zelfvertrouwen heeft, zichzelf durft te zijn en zo jong mogelijk zijn eigen mogelijkheden leert kennen en benutten. Kinderen moeten spelenderwijs de grenzen van hun eigen 'kunnen en kennen' ontdekken, ervaren, vastleggen en daarvan leren.

Voorbeelden van basisregels i.v.m. persoonlijke competenties:

- De gastouder zorgt voor een uitdagende omgeving die tegemoet komt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan, nieuwe dingen te ontdekken en zich de wereld eigen te maken.
- De gastouder zorgt voor afwisseling in rustige en meer actieve activiteiten en voor voldoende gevarieerd spelmateriaal afgestemd op de ontwikkeling van het kind.
- De gastouder geeft een kind ruimte door niet te snel met oplossingen aan te komen en niet te snel hulp aan te bieden.
- De gastouder helpt een kind zijn zelfvertrouwen te ontwikkelen door hem te stimuleren, waarderen en te complimenteren.
- De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn ontwikkeling.
- De gastouder stimuleert de taalontwikkeling door bv. voor te lezen, samen te zingen en te praten.

Sociale competentie

Het leren omgaan met andere kinderen en volwassenen is essentieel voor iedereen om zich staande te houden in de samenleving. Door met hen om te gaan, komt het kind in allerlei situaties terecht waarvan het kan leren. Een kind moet samen kunnen spelen, kunnen delen, anderen helpen, zich in anderen kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, conflicten kunnen voorkomen en oplossen, vriendschappen kunnen sluiten en onderhouden. De gastouder kan het kind hierin ondersteunen.

Voorbeelden van basisregels i.v.m. sociale competenties:

- De gastouder stimuleert een positieve sfeer en moedigt kinderen aan om samen te spelen en samen te delen, zowel 'speelgoed en boeken' als 'plezier en verdriet'.
- De gastouder kan een kind meenemen om boodschappen te doen of een enkele keer op visite te gaan en leert het kind daardoor omgangsvormen.
- Een gastouder leert een kind over 'geven en nemen' en leert hoe conflicten op te lossen.
- Belonen van gewenst gedrag gaat voor corrigeren van ongewenst gedrag.
- De gastouder gebruikt geen lichamelijke straffen of verbaal geweld als opvoedingsmiddel.

Socialisatie, overdragen van waarden en normen

Waarden en normen worden overgedragen aan kinderen om hen te leren op welke wijze ze goed met elkaar om kunnen gaan. Op deze wijze groeien kinderen op tot mensen die afspraken kunnen maken en zich aan afspraken houden en die zich ook voor zaken inzetten waar ze op dat moment minder zin in hebben. Kinderen moeten weten wat wel en niet mag. Ze moeten rekening houden met hun omgeving maar tegelijkertijd zichzelf kunnen zijn. De visie van DOL FIJN is dat de gastouder zich er goed van bewust moet zijn dat de waarden en normen die zijzelf hanteert, niet in dezelfde mate gelden voor alle leden van de

samenleving en dat de verschillende vormen van de samenleving en verschillende culturen soms totaal andere waarden en normen kunnen hebben.

Vaak zal het voorkomen dat kinderen bepaalde dingen van de gastouder niet mogen, die ze van hun eigen ouders wel mogen, bijvoorbeeld met een bal in de gang spelen. Ook dit maakt kinderen vertrouwd met het feit dat niet overal dezelfde normen en waarden gelden. Kinderen blijken goed in staat om met deze verschillen om te gaan.

Voorbeelden van basisregels i.v.m. socialisatie:

- In overleg met de ouders wordt aandacht besteed aan verjaardagen, rituelen, feesten en godsdienstige vorming.
- De gastouder geeft zelf het goede voorbeeld t.a.v. respect voor anderen, hun mening en hun bezit.
- De gastouder accepteert geen gewelddadig of agressief gedrag, ook niet verbaal.
- De gastouder accepteert niet dat kinderen pesten, liegen of anderen zwart maken.
- De gastouder respecteert gewoonten en rituelen van andere culturen.
- De gastouder respecteert privacygevoelige gegevens en speelt geen informatie door aan derden.

5. Eisen aan de gastouder en aan de plaats van opvang

Gastouders krijgen uitgebreide richtlijnen voor de eisen aan gastouder en opvanglocatie uitgereikt en worden jaarlijks getoetst aan deze criteria.

5.1 Eisen aan de gastouder

- De gastouder is minimaal 21 jaar, spreekt tijdens het werk de Nederlandse taal en is in goede lichamelijke en geestelijke gezondheid.
- De gastouder is, na een positieve intake, in het bezit van een originele verklaring omtrent gedrag van zichzelf, alle inwonende huisgenoten van 18 jaar en ouder en alle structureel aanwezigen (d.w.z. mensen die structureel 1 x per 3 maanden een half uur of langer aanwezig zijn op het opvangadres als er kinderen worden opgevangen). DOL FIJN ontvangt een kopie van deze verklaringen.
- Alle bovenstaande personen met een geldig VOG hebben zich ingeschreven bij het personenregister.
- De gastouder is minimaal in het bezit van een diploma op MBO-2 niveau helpende/verzorgende of een hieraan gelijkwaardig diploma.
- De gastouder is in het bezit van een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan kinderen.
- De gastouder is op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan van DOL FIJN en is verplicht de opvang aan te bieden volgens dit pedagogisch beleid.
- De gastouder is op de hoogte van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en in het bezit van een verkorte versie van deze meldcode. De volledige meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is in te zien op de website onder 'Mijn DOL FIJN'.
- De gastouder is bereid tot samenwerking met DOL FIJN en tot het volgen van aanvullende cursussen/bijeenkomsten die van belang zijn voor de opvangtaak.
- De gastouder respecteert andere gewoontes, culturen, leefwijzen en opvoedingsideeën en beschikt over goede communicatieve vaardigheden.
- De gastouder is in staat tot nadenken over eigen handelen.
- De gastouder laat kinderen nooit zonder toezicht en laat de zorg voor de kinderen niet zonder medeweten van de ouder over aan de zorg van anderen, tenzij er sprake is van een noodgeval.
- De gastouder is regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor de opvang van kinderen.
- De gastouder woont niet in bij de ouder.

Daarnaast wordt tijdens de intake gelet op gezondheid, verantwoordelijkheidsgevoel, flexibiliteit, organisatietalent, de mogelijkheid om de pedagogische doelstellingen in praktijk te kunnen brengen, de motivatie van de gastouder en haar gezin en de bereidheid samen te werken met DOL FIJN.

5.2 Eisen aan de leeftijden van de op te vangen kinderen

- Een gastouder mag maximaal 6 kinderen tegelijkertijd opvangen, inclusief eigen kinderen of kinderen die spelen bij de gastouder tot 10 jaar.
- Hierbij mogen niet meer dan 5 kinderen tegelijkertijd worden opgevangen beneden de leeftijd van 4 jaar, inclusief eigen kinderen van 3 jaar of jonger.
- Tevens mogen er niet meer dan 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijkertijd worden opgevangen. Van deze kinderen mogen maximaal 2 kinderen van 0 jaar worden opgevangen, inclusief eigen kinderen van die leeftijd.

5.3 Achterwachting

Als een gastouder 4 of meer kinderen tegelijkertijd opvangt, moet er een achterwacht geregeld zijn. Deze achterwacht moet telefonisch bereikbaar zijn en bij calamiteiten binnen 15 minuten aanwezig zijn. De achterwacht is vastgelegd middels een registratieformulier achterwachting.

5.4 Eisen aan de voorzieningen waar de opvang plaatsvindt

- Jaarlijks voert de bemiddelingsmedewerker in elke voorziening waar opvang plaatsvindt een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit.
- De gehele opvanglocatie is rookvrij en er moeten voldoende goed functionerende rookmelders hangen.
- Er moeten binnen en buiten voldoende speelmogelijkheden zijn.
- Als er kinderen onder de 1,5 jaar worden opgevangen moet er een aparte slaapruijme voor deze kinderen zijn die voldoende groot is.
- Wanneer de gastkinderen, met toestemming van de ouder, per auto of fiets vervoerd worden, moeten zij vastzitten in een goedgekeurd stoeltje of gordels.

6. Communicatie

DOL FIJN vindt goede communicatie tussen gastouders, ouders en medewerkers van het gastouderbureau noodzakelijk om vragen te kunnen stellen en beantwoorden, om waardering uit te kunnen spreken, om een klacht te uiten of aan te horen of om een conflict op te lossen.

In de communicatie tussen de partijen wordt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de opvang gewaarborgd. Hoe beter de samenwerking en afstemming des te beter kan voorzien worden in de behoeften van het kind. Goede communicatie heeft de volgende kenmerken:

- respect hebben voor elkaar
- vertrouwen hebben in elkaar
- naar elkaar luisteren
- elkaar vragen stellen
- samen overleggen
- gedeelde verantwoordelijkheid en betrokkenheid
- gelijkwaardigheid
- openheid en duidelijkheid
- kritiek kunnen geven en ontvangen.

7. Protocollen

Er kunnen zich tijdens de opvang van kinderen situaties voordoen, waarbij ondersteuning door de medewerkers van het gastouderbureau gewenst is, zoals:

- ziekte en ongevallen
- overlijden
- meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- zorgkinderen
- privacyreglement.

Zowel ouders als gastouders kunnen bij problemen contact opnemen met de medewerkers van het gastouderbureau. Op de website www.dolfijnkinderopvang.nl zijn protocollen ter inzage, waarin duidelijke richtlijnen en stappenplannen genoemd worden ter ondersteuning van de medewerkers.